

VÝROČÍ

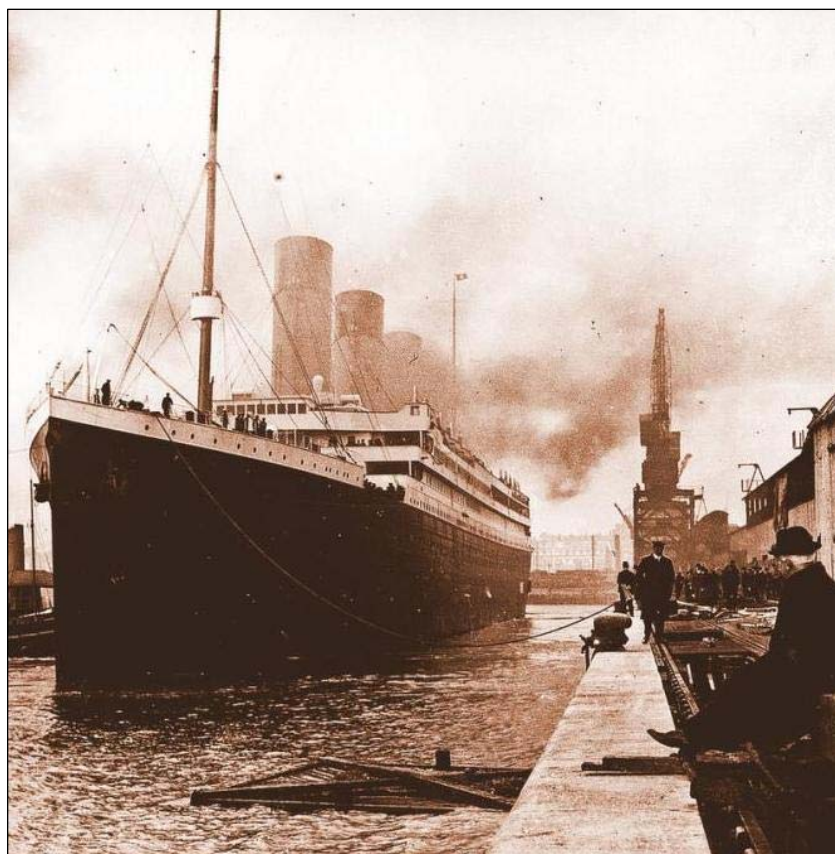
Na duben připadá 100. výročí tragédie potopení parníku Titanic. Fenomén, kterým tato loď dodnes je, ukazuje i fakt, že se při zadání jména Titanic na internetu objeví přes 191 milionů odkazů.

Přestože to nešlo o smrt největšího počtu osob, tím bylo potopení lodi Wilhelm Gustloff v lednu 1945 při níž zahynulo přes 9.000 osob, patří zkáza Titaniku k něčemu výjimečnému. Těch „nej“ je pochopitelně celá řada. Od nejluxusnější lodi, po největší počet zemřelých milionářů najednou až po to, že šlo o první plavbu. Při této plavbě přišlo o život 1.513 osob a až jejich smrt podnítila další pokrok, jako změnu kritérií pro počet záchranných člunů, pravidelnost radiového spojení a řadu dalších pravidel. Bohužel, jak tomu bývá při obvyklých vyšetřováních skuteční viníci unikli trestu. Buď zahynuli na lodi nebo se nepodařilo prokázat úmysl či jejich účast apod. V tomto ohledu jsou si všechny vyšetřovací komise světa podobné a možná vzhledem k aktuálnímu dění se to vztahuje i na soudní veřejná projednávání korupčních případů. Jen je škoda, že nešlo o tak dokonalé představení jakým bylo Vestpocket revue, jehož premiéra byla právě před 85 roky, 19. dubna 1927. Nicméně aktéři se alespoň částečně inspirovali monogramem V+W byť v trochu jiné podobě. Bohužel však nešlo o vystoupení komiků, tedy alespoň ne profesionálních, byť se snaží sebevíc.

Na duben ale připadá i jeden milník průmyslové historie. Před 208 roky, tedy v dubnu 1804 byl v brněnské soukenické manufaktuře spuštěn první spřádací stroj na vlnu na území Čech a Moravy. Tento pokrokový stroj zavedli ve své manufaktuře H. F. Hopf a J. G. Bräunlich.

Před 80 roky, 21. dubna 1932 byl přijat bankovní zákon, který upravoval některé poměry peněžních ústavů a výši státního příspěvku do sanačního fondu bank. Stát tím zesiloval svůj vliv v bankách, které byly krizí oslabeny a dohlížel, aby nedošlo k další vlně krachů jako ve 20. letech

Doufejme, že až bude psát někdo o naší době, vybere přece jen pozitivní události a světovou ostudu naší politiky budou vnímat jako samé dno špíny, kam se už nedá klesnout. Jen, aby jsme si to všichni uvědomili při vzhazování lístků do volební urny a při volbě nových a neznámých stran.

Zaoceánský parník Titanic (RMS Titanic) patří firmě White Star Line při svém vyplutí

NOVINKY

V posledních několika číslech muzejního věstníku jsme se věnovali zejména tématickým článkům a tak se také po čase vrátíme k novým přírůstkům v muzejních sbírkách, které byly získány v nedávné době.

První dnes představené exponáty budou hned dva. Jde o podílové listy stejné firmy, jen jsou vydané v různém období a každý je jiný. Jde o Družstevní závody v Dražicích n./J., zapsané společenstvo s ručením omezeným. První podílový list na 400 Kč a je vydán 1. ledna 1927. V tomto roce došlo ke změně názvu družstva, které vzniklo již v roce 1900 pod názvem Obilní skladiště, umělecké válcové mlýny, pekárna a elektrárna v Dražicích. Při změně názvu došlo zřejmě k výměně starých podílů.

Bohužel původní podíly nejsou doposud známy. Nešlo o žádné malé družstvo. Již v roce 1914 bylo vydáno 3.200 podílů a v roce 1927 to bylo již 15.107 podílů.

Společenstvo se postupem času vyprofilovalo v energetický podnik zavádějící v celém regionu elektrifikaci. Kromě své vlastní elektrárny se podílela na vydání elektrifikačních půjček i kapitálově na menších elektrárnách. Přesto i nadále firma neopouštěla zemědělskou výrobu a pracovala v oboru zemědělství, mlynářství a pekařství.

Druhý podíl je kumulativní na pět podílů, ale pochází z roku 1944. Oba podíly krásně odrážejí dobu svého vydání. První podíl z roku 1927 je velkého formátu a je nad míru dekorativní. Myšlenka družstevnictví vyjádřená heslem „Společnou prací pro blaho všech“ vyjadřuje nepřímou i myšlenky svobody a volnosti. Svým stylem vychází podíl ještě z tzv. národního slohu, který však již odezníval. Naproti tomu válečný podíl je typickou ukázkou germanizace. Je v unifikovaném formátu A4, který byl v Německu zaveden již ve dvacátých letech a u nás po roce 1939, byť se již před tím vyskytoval. Design zpracovaný lipskou tiskárnou Giesecke & Devrient je v jejich klasické podobě, včetně úpravy podtisků a suché pečeti. Do této koncepce přece jen byl vnesen trochu český prvek a to kresba traktoru s pluhem což je na německou produkci akcií a podílů až nepatřičné, stejně jako logo v podtisku.

Veškeré německé papíry, které mají jen trochu grafiky jsou opravdu výjimečné. Každopádně jsou oba druhy podílů velmi vzácnými. Podíl z roku 1927 se občas objeví, ale kus z roku 1944 je asi doposud jediným kusem ve sbírkách, protože od roku 1990 se neobjevil žádný další kus a obíhající kopie jsou pouze tohoto čísla. Jsme tak velice rádi, že naše muzeum získalo právě originál tohoto typu. Přestože musely existovat i další typy jednotlivých nebo násobkových kusů doposud nejsou ostatní druhy známy. Třeba se v budoucnosti nějaké další objeví.

Dalším dnes zmíněným papírem je opět podílem družstevním. Koncem září 1898 ustavená Česká průmyslová banka založila za 8 měsíců firmu Diskontní-družstvo při České průmyslové bance. V muzeu již byl

A2185 – podílový list Družstevních závodů v Dražicích vydaný 1.1.1927 na 400 Kč.

A2165 – 5 podílů Družstevních závodů v Dražicích vydaný 31.12.1944

A2190 – podílový list Diskontní společnosti při České průmyslové bance na 100 K vydaný 1.1.1911 jako série A

násobkový kus na 10 podílů vydaný 1. ledna 1907 (A0926) a nyní se nám podařilo získat i jeden podíl datovaný 1. ledna 1911. Získáním tohoto kus, tak jak tomu občas bývá, se objevilo více otázek než odpovědí. Předně jsou oba kusy graficky shodné, jen násobkový kus je v češtině a jednotlivý v němčině. Je tedy otázkou zda ke každému nominálu existovali vždy obě jazykové mutace. Banka byla vysloveně českým podnikem, ale je možné, že německy mluvícím, resp. registrovaným subjektům byly vydány listy v němčině a Čechům zase české kusy. Číselná řada pak asi byla průběžná. Dále je jednotlivý kus označen jako série A a kumulativní kus jako série C. Je tedy pravděpodobné, že ještě existovala série B, která byla zřejmě na 5 podílů. Tím je nasnadě, že mohly být i vyšší násobky sérií D apod. Dokud se však neobjeví jde jen o dedukci s nutností bližšího studia v dostupných archívních fondech.

Poslední dnešní novinkou je akcie pivovaru Vratislavice nad Nisou tedy přesněji spojených pivovarů pod názvem Reichenberg-Maffersdorfer und Gablonzer Brauereien A. G. Konkrétně jde o emisi vydanou po odtržení Sudet jako výměnu za původní korunové akcie.

Podle katalogu akcií pivovarů a sladoven jde o emisi PA0154 vydanou na 50 RM v počtu 2.000 ks. Na rozdíl od emise PA0153 na 500 RM jde o velmi vzácnou emisi. Pětiset marková se občas objevuje, ale do doby vydání katalogu v roce 2008 nebyla podoba 50 RM známa. Až v dalších letech se objevil první kus, který se nám však tehdy nepodařilo získat. Postupem času se objevilo několik dalších exemplářů a zde bylo již naše muzeum úspěšné. Přestože bylo vydáno dva tisíce kusů mezi sběrateli je asi jen 5 kusů.

Graficky jde o trochu nadstandardní akcii německého typu, která je o něco více zdobenější v rámečku atypickými gilošemi. Ostatními parametry však zapadá do stylu německých cenných papírů.

Další novinky z muzejních sbírek si představíme zase příště a budeme rádi také za Vaše náměty na tématické články.

E4983 - Akcie Liberecko-Vratislavického a Jabloneckého pivovaru na 50 RM vydaná v prosinci 1940

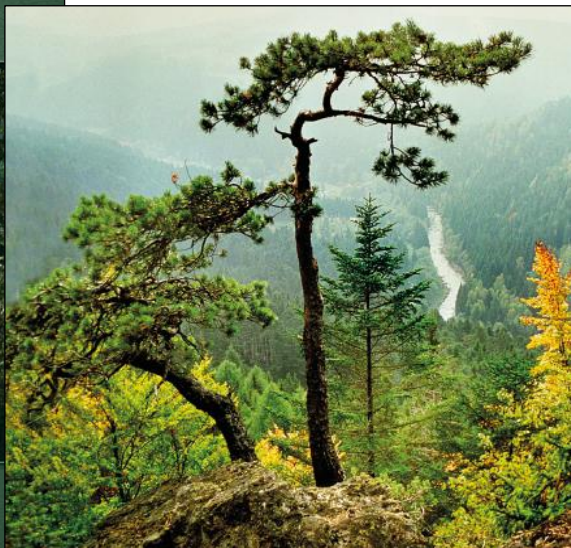
ŠUMAVSKÁ LEDOVCOVÁ JEZERA, KARY, STRŽE A VODOPÁDY

Ivo Svoboda

DAS
MEDIA

DAS
MEDIA

Šumavou
vrcholy
i údolími

Durch Berg
und Tal
Böhmerwald

IVO SVOBODA

DAS MEDIA, a.s. vydává pro všechny milovníky přírody knihy z edice „Šumava“. Autorem je Ivo Svoboda, který působil na Šumavě jako lesní inženýr a má tak nejen bohaté odborné znalosti, ale zejména svůj rozsáhlý fotoarchiv a dokumentaci.

Zatím posledním počinem je obrazová publikace „Šumavou vrcholy i údolími“, která je svým rozsahem i zpracováním zcela unikátní a potěší každého, kdo ocení krásy přírody a celého regionu.

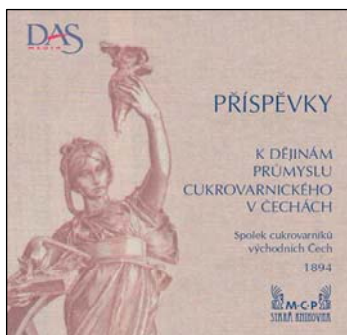
V edici MCP vydávané ve spolupráci s Muzeem cenných papírů vyšly zatím dva tituly a to katalog cenných papírů z oboru pivovarů a sladoven a příspěvky k dějinám průmyslu cukrovarnického ve východních Čechách, 1894.

Všechny tituly najdete v knihkupectvích po celé ČR a nebo si je můžete objednat na naší adrese.

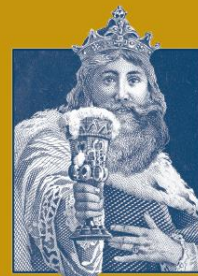
DAS MEDIA, a.s.
Pod Vilami 13
140 00 Praha 4 - Nusle

media@das-mcp.cz

www.das-mcp.cz

PIVOVARY A SLADOVNY KATALOG CENNÝCH PAPÍRŮ

MCP
SILVA KŘIVOPĚ

 M·C·P
MUZEUM CENNÝCH PAPÍRŮ
NADAČNÍ FOND

NADAČNÍ KONTO

369 000 369 / 2010

Fio banka, a.s.

Muzeum cenných papírů, nadační fond, Pod Vilami 1038/13, 140 00 Praha 4 - Nusle, IČ 28 42 98 93, fond zapsán v nadačním rejstříku MS v Praze N697. Věstník je vydáván měsíčně jako zpravodaj o činnosti fondu a jeho sbírkách. Je šířen prostřednictvím webových stránek muzea za pomoci DAS MEDIA, a. s. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Šíření všech reprodukcí i textů bez dalšího souhlasu MCP je zakázáno a podléhá autorskému a reprodukčnímu právu.